

متن پرسش

سلام علیکم: نظر شما پیرامون سخنان اخیر استاد پناهیان که واقعا در اربعین سنگ تمام می گذارند چیست: استاد پناهیان: «البته زیاد توصیه نمی شود آقایان خانواده ها را برای پیاده روی اربعین بیاورند. حضور خانمها در پیاده روی اربعین در اولویت نیست؛ ازدحام هست، اذیت می شوند. مگر اینکه به شدت بتوانند مراقبت کنند. ولی هر چه بیشتر این سفر اربعین بتواند با حضور بیشتر مردان باشد بهتر است، اگر چه خانمها هم دل دارند و احساس وظیفه می کنند و حضورشان هم خیلی از اوقات مفید است، ولی اگر کنترل نشود، به طور طبیعی که غلبه حضور خانمها در مجالس معنوی بالاتر است، دوباره این غلبه در آنجا هم اتفاق خواهد افتاد. خانمها فراغت بیشتری هم دارند، و اگر کاروانها اولویت را به حضور آقایان ندهند، ممکن است اکثراً خانمها شرکت کنند و این از جهات مختلف به مصلحت نیست.»

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: از آنجایی که تمدن اسلامی با حضور مردان و زنان محقق می شود، مثل انقلاب اسلامی که به تعبیر حضرت امام بعضاً زنان پیشتاز بوده اند. در تمدنی که با اربعین باید به ظهور برسد نباید زنان در حاشیه باشند وگرنه عقیم می ماند هرچند متأسفانه در کشورهای عربی حضور فعال زنان در این موارد چندان پذیرفتنی نیست. موفق باشید